

6 AY SÜRE İLE İHRACAT BEDELLERİNİN TÜRKİYE'YE TRANSFERİ ZORUNLU HALE GETİRİLDİ.

KAPSAM

32 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki Kararın 8.maddesine göre

“İhracat bedellerinin tasarrufu serbesttir. Bakanlık ihtiyac duyulması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.”

Hazine Ve Maliye Bakanlığı bu maddede yer alan yetkiyi kullanarak ülke ekonomisi için duyulan ihtiyaç üzerine 04 Eylül 2018 tarihli ve 30525 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **“Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (No: 2018-32/48)”** ile **İhracat Bedellerinin Türkiye'ye Getirilmesi** hakkında bir takım düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.

- Bu Tebliğ hükümleri yürürlük tarihi olan **bugünden itibaren 6 ay süresince** geçerlidir.
- Türkiye’de yerleşik kişilerce bu Tebliğin yürürlükte bulunduğu süre içinde fiili ihracı gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedel getirme süresinin bu Tebliğin yürürlükten kalktığı tarihten sonra sona ermesi halinde bu Tebliğ hükümleri uygulanmaya devam edilir.

1. İhracat Bedellerinin Türkiye'ye Getirilmesi

İhracat Bedellerinin Transfer Esasları

- Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilir veya getirilir.
- Bedellerin yurda getirilme süresi **fiili ihrac tarihinden itibaren 180 günü geçemez.**
- Söz konusu bedellerin **en az %80’inin** bir bankaya satılması zorunludur.
- İhracat bedelinin **yolcu beraberinde efektif** olarak yurda getirilmesi halinde **gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunludur.**
- İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esas olup, Türk parası üzerinden yapılan ihracat karşılığında döviz getirilmesi mümkündür.

İhracat İşlemlerine İlişkin Bedellerin Yurda Transferinde Kullanılabilecek Ödeme Şekilleri

- Akreditifli Ödeme,
- Vesaik Mukabili Ödeme,
- Mal Mukabili Ödeme,
- Kabul Kredili Akreditifli Ödeme,
- Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme,
- Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme,
- Peşin Ödeme.

2. Peşin Döviz

- Peşin döviz karşılığında ihracatın **24 ay içinde** gerçekleştirilmesi zorunludur.
- Dâhilde İşleme İzin Belgesi ve Vergi, Resim ve Harç İstisna Belgesi kapsamında ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerle ilgili olarak sağlanan peşin dövizlerin kullanım süresi belge süresi (ek süreler dahil) kadardır.
- Tamamı tek seferde iade edilmeyen veya süresi içinde ihracatı gerçekleştirilemeyen peşin dövizler prefinansman hükümlerine tabi olur.
- Prefinansman hükümlerine tabi hale gelen peşin dövizlerin, ihracat taahhüt sürelerinin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde uzatılması halinde, alıcının muvafakat etmesi kaydıyla kullanım süreleri de verilen ek süre kadar uzatılmış sayılır.

3. Özelliği Olan İhracat

- Yurt dışına müteahhit firmalarca yapılacak ihracatın bedelinin **365 gün içinde** yurda getirilerek bir bankaya satılması zorunludur.
- Konsinye yoluyla yapılacak ihracatta bedellerin kesin satışı müteakip; uluslararası fuar, sergi ve haftalara bedelli olarak satılmak üzere gönderilen malların bedellerinin ise gönderildikleri fuar, sergi veya haftanın bitimini müteakip **180 gün içinde** yurda getirilerek bir bankaya satılması zorunludur.
- İlgili mevzuat hükümlerine göre yurt dışına geçici ihracı yapılan malların verilen süre veya ek süre içinde yurda getirilmemesi veya bu süreler içerisinde satılması halinde satış bedelinin süre bitiminden veya kesin satış tarihinden itibaren **90 gün içinde** yurda getirilerek bir bankaya satılması zorunludur.
- Yürürlükteki İhracat Rejimi ve Finansal Kiralama (leasing) Mevzuatı çerçevesinde kredili veya kiralama yoluyla yapılan ihracatta, ihracat bedelinin kredili satış veya kiralama sözleşmesinde belirlenen vade tarihlerini izleyen **90 gün içinde** yurda getirilerek bankalara satılması zorunludur.

4. İhracat İşlemlerinde Sorumluluk

- İhraç edilen malların bedelinin süresinde yurda getirilerek, bankalara satılmasından ve ihracat hesabının süresinde kapatılmasından **ihracatçılar** sorumludur.
- **İhracata aracılık eden bankalar** ihracat bedellerinin yurda getirilmesini ve satışının yapılmasını izlemekle yükümlüdür.
- Alacak hakkının satın alınması suretiyle ticari riskin bankalar veya faktoring şirketlerince üstlenilmesi durumunda, ihracat bedelinin yurda getirilmesi ile ilgili sorumluları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

5. İhracat Bedelinden İndirimler

- İhracatla ilgili **navlun, sigorta primi, komisyon, ardiye, depolama, antrepo, gümrük resmi, harç ve faktoring masrafları** ile uluslararası para piyasalarında geçerli faiz oranlarını geçmemek üzere **iskonto giderleri** gibi masraflar için yapılacak indirimler ile konsinyasyon yoluyla ihraç edilen mallarla ilgili **nakil, muhafaza, bakım ve fümügasyon, rafa (maniplasyon), satış ve benzeri masrafların** ihracat bedelinden mahsubu veya görünmeyen işlemlere ilişkin hükümler çerçevesinde döviz transferi talepleri bankalarca incelenip sonuçlandırılır.
- Ticari teamüllerin gereği olarak satış akdinde veya akreditiflerde ayrıca varış yerinde tartı ve analiz yapılması şartı bulunuyorsa, **tartı ve analiz sonucunda tespit edilen vezin noksanlığı veya kalite farkı ile ekspertiz ve tahkim ücretleri ve rafa (maniplasyon) masraflarının (hariçteki gözetme şirketleri ücretleri dahil)** mal bedelinden mahsubu veya görünmeyen işlemlere ilişkin hükümler çerçevesinde döviz transferi talepleri bankalarca incelenip sonuçlandırılır.
- Bedel getirme süreleri içinde yurda getirilen ihracat bedelleri; ihracatçının ithalat bedelleri, sermaye hareketlerine ilişkin ödemeleri, görünmeyen işlemlere ilişkin giderleri ve transit ticaretinin alış bedeli ile söz konusu süreler içinde bankalarca mahsup edilebilir.
- Dış ticaret mevzuatı hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen **mal ihraç ve ithalinde, tarafların aynı kişiler olması ve ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla**, mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubu mümkündür.
- İhracat bedellerinden mahsuba izin verilen hallerde, ihracat bedelleri süresi içinde yurda getirilmiş sayılır. Mahsuba tabi tutulan kısım için **mahsup tarihinde geçerli döviz alış kuru üzerinden döviz alım ve satım belgeleri** düzenlenir.

6. Hesap Kapatma, İhbar ve Ek Süre

- Ticari amaçla mal ihracında, bedelleri yurda getirilme süresi içinde gelen ihracat ile ilgili hesaplar aracı bankalarca kapatılır.
- Süresi içinde kapatılmayan ihracat hesapları aracı bankalarca **5 iş günü içinde** muamelenin safhalarını belirtecek şekilde yazılı olarak ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihbar edilir.
- İlgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, ihbarı müteakip **10 iş günü içinde** ilgililere hesapların kapatılmasını teminen **90 gün süreli ihtarname** gönderilir. Bu süre içinde hesapların kapatılması veya kapatılmaması durumunda mücbir sebep hallerinin ya da haklı durumun belgelenmesi gereklidir.
- Mücbir sebeplerin varlığı halinde, mücbir sebebin devamı müddetince **6'şar aylık dönemler** itibarıyla ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce ek süre verilir.
- Mücbir sebep halleri dışında kalan haklı durumların varlığı halinde, hesapların kapatılmasına ilişkin 6 aya kadar olan ek süre talepleri, firmaların haklı durumu belirten yazılı beyanına istinaden 3'er aylık devreler halinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, 6 aylık süreden sonraki ek süre talepleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

7. Mücbir Sebep Halleri

Mücbir Sebep Kabul Edilebilecek Haller ve Belgelendirilmesi

Mücbir Sebep Hali	Mücbir Sebebin Tevsiki
İthalatçı veya ihracatçı firmanın ifisahı, iflası, konkordato ilan etmesi veya faaliyetlerini daimi olarak tatil etmesi, firma hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmesi, şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,	Yetkili mercilerden alınmış belgelerle
Grev, lokavt ve avarya hali,	İthalatçının bulunduğu memleketin resmi makamlarından veya mahalli odaca tasdik edilmiş olmak kaydıyla alıcı veya ithalatçı firmadan (harp ve abluka hali hariç) alınmış belgelerle
İhracatçı veya ithalatçı memleket resmi makamlarının karar ve işlemleri ya da muhabir bankaların muameleleri dolayısıyla hesapların kapatılmasının imkânsız hale gelmesi,	Resmi makamlarımızdan, ithalatçının bulunduğu memleketin resmi makamlarından veya muhabir bankalardan alınmış belgelerle
Tabii afet, harp ve abluka hali,	İthalatçının bulunduğu memleketin resmi makamlarından veya mahalli odaca tasdik edilmiş olmak kaydıyla alıcı veya ithalatçı firmadan (harp ve abluka hali hariç) alınmış belgelerle
Malların kaybı, hasara uğraması veya imha edilmesi,	Sigorta şirketlerinden, uluslararası gözetim şirketlerinden veya ilgili ülke resmi makamlarından alınmış belgelerle
İhtilaf nedeniyle dava açılması veya tahkime başvurulması,	Yetkili mercilerden alınmış belgelerle

8. Terkin

Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla aşağıdaki tutar ve nispetler dikkate alınarak terkin edilmek suretiyle kapatılır.

- **100.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere**, mücbir sebeplerin varlığı dikkate alınmaksızın beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan **bankalarca** ödeme şekline bakılmaksızın,
- **200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere**, bu Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebep halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar açık hesaplar ilgili **Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce**,

Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla,

- **200.000 ABD doları veya eşitini aşan noksanlığı olan** açık hesaplara ilişkin terkin talepleri bu Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebepler ile haklı durumlar göz önünde bulundurulmak suretiyle **Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından** incelenip sonuçlandırılır.

Saygılarımızla,

Alpaslan Görünmez